

Prvoaprilska šala (laž)

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed b. Salih El-Munedždžid

Prijevod: Senad Muhić

Revizija: Ersan Grahovac

كذبة إبريل حقيقتها وحكمها

محمد بن صالح المنجد

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة: أرسان غراهوفاتس

Prvoaprilska šala (laž)

Prvoaprilska šala (laž)

Hvala Allahu, od Njega pomoć i oprost tražimo, Njemu se utječemo od zla naših duša i loših postupaka. Koga Allah uputi na Pravi put, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga na Pravi put ne može uputiti, a zatim:

Lažan govor predstavlja dio ružnog ponašanja i on je jedno od dijela na čiju pogubnost islam upozorava. Da se radi o lošem djelu to potvrđuju i čovjekova iskonska priroda, i svi oni koji su razumom obdareni i koji vode brigu o svome ugledu, dostojanstvu i ponašanju.

„Iskrenost ili iskren govor je jedan od temelja na kojem cijeli svijet počiva. Iskrenost predstavlja osnovu postupaka koji zaslužuju pohvalu, ona je glavni temelj na kojem se zasniva vjerovjesništvo, ona je rezultat koji proizilazi iz bogobojaznosti i da nema iskrenosti i iskrenog govora šerijatski propisi kao i cijeli šeri'at ne bi imali svrhe. Opisati se lažnim govor znači otuđiti se od ljudskosti i izgubiti je, jer ono po čemu su ljudi posebni jeste govor.“¹

Naša čista vjera je kroz Kur'an i sunnet ukazala na opasnost lažnog govora, a koncenzus islamskih učenjaka ukazuje na njegovu zabranu. Lažan govor vodi ka lošoj konačnici, svejedno da li to bilo na ovome, ili na budućem svijetu.

U našoj vjeri nije prenesena dozvola lažnog govora, osim u izuzetnim slučajevima kada se ne uzurpira ničije pravo, kada se ničiji život neće ugroziti i kada se ne vrijeđa ničija čast.

Dakle, cilj laži (koja je dozvoljena po našoj vjeri) jeste upravo da se nečiji život spasi, da se popravi stanje između ljudi ili pak da se uspostavi ili uveća ljubav među supružnicima.

U šeri'atu nema nijedan dokaz koji ukazuje da je laž u nekom trenutku ili danu dozvoljena, u smislu da čovjek može da priča šta god želi, kao što je to opće prošireno mišljenje među većinom. Naime, ta većina smatra da je ono što se naziva prvoaprilskom šalom dozvoljeno i da u tome nema problema. Dakle, odredili su jedan dan u godini kada je dozvoljeno slagati bez bilo kakvih principa, normi i granica.

Čineći ovo djelo ulazimo u mnoge probleme i posljedice su velike, što ćemo pojasniti u nastavku:

¹ Muhammed El-Hadimi, Berikatun Mahmudijetun, 3/183.

Zabrana laži:

Allah Uzvišeni veli: ***Usuđuju se da laži izmišljaju samo oni koji u Allahove riječi ne vjeruju, i oni su pravi lažljivci.*** (En-Nahl, 105.)

Ibn Kesir veli: „Allah nas obaviještava da Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije lažov, jer samo oni koji su najgora stvorenja i koji su nevjernici izmišljaju laži na Allaha i poslanike. A Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je najiskreniji čovjek i on je među ljudima bio najpotpunijeg vjerovanja i činio najbolja djela. Među svojim narodom je bio poznat kao iskren i pouzdan, niko u njega nije sumnjao i svi su ga zvali el-emin ili pouzdani. Poznat je događaj u kojem se navodi da je Herakle upitao Ebu Sufjana o osobinama Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Između ostalog upitao ga je: „Da li su Muhammeda optuživali za laž prije nego što je počeo tvrditi da mu dolazi Objava?“ Odgovor je bio: „Ne.“ Tada je on (Herakl) kazao: „Nemoguće je da ostavi laž na ljude, a da laže na Allaha.“¹

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: **„Tri su osobine licmjera: kada govori laže, kada obeća ne ispuni i kada mu se nešto provjeri, on to iznevjeri.“**²

Imam Nevevi kaže: **„Ono što su kazali učenjaci i većina je ono što je ispravno i odabrano, tj. da su ovo svojstva licemjera, ko se opiše njima sličan je licemjerima i okitio se njihovim ahlakom...“**

Najružnija laž:

To je laž iznesena na Allaha i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Ovo je najveća laž i onaj ko se njome bavi izložen je velikoj prijetnji, a neki učenjaci smatraju da je takva osoba nevjernik.

Allah Uzvišeni veli: ***I ne govorite neistine jezicima svojim: Ovo je dopušteno, a ovo je zabranjeno, da biste tako o Allahu neistine iznosili. Oni koji o Allahu govore neistine - neće uspjeti.*** (En-Nahl, 116.)

Prenosi se od Alije da je kazao: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao: **‘Nemojte lagati na mene, jer onaj ko to čini ući će u Vatru.’**“³

Ebu-Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: **„Ko na mene slaže neka sebi pripremi mjesto u Vatri.“**⁴

Ibnul-Kajjim veli: „Riječ el-mubaetu: označava nešto čemu se osoba vraća, tj. vraća mu se kako bi se na njemu stalno zadržao. El-Mubaetu je stalno prebivalište. Na to značenje ukazuje i hadis: 'Ko namjerno slaže na

¹ Tefsir ibn Kesir, 2/588.

² Bilježe Buharija, br. 33., i Muslim, br. 59.

³ Bilježi Buharija, br. 106.

⁴ Bilježe Buharija, br. 110., i Muslim, br. 3.

mene neka sebi pripremi prebivalište u Vatri.' Tj. Neka mjesto u Vatri uzme za svoje boravište na kojem će stalno boraviti, a ne kao boravište na kojem se može nastaniti, a zatim ga napustiti.“¹

Također u laž se ubraja i to da čovjek laže drugim ljudima poput laži prilikom kupoprodaje.

Ebu-Zerr prenosi da je Poslanik, salallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Sa trojicom Allah na Sudnjem danu neće razgovarati, neće ih pogledati niti će ih očistiti i njih čeka bolna patnja. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponovio je to tri puta. Ebu-Zerr upita: Propali su i izgubljeni. Ko su oni, Allahov Poslaniče? Odgovorio je: onaj ko spušta odjeću ispod članaka, onaj koji prigovara na dobročinstvu i onaj ko prodava svoju robu pod lažnom zakletvom.**“²

Hakim b. Hizam prenosi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao: „**Kupac i prodavac imaju pravo izbora (pravo na povrat robe) sve dok jedan od drugog ne ode, ili je rekao: dok se ne rastanu-pa ako budu iskreni, Allah će im njihovu kupoprodaju blagosloviti, a ako slažu i pokušaju nešto da sakriju, blagoslov će nestati.**“³

Ibn Tejmije veli: „Allah Uzvišeni je naredio da se bude iskren i da se pojasni (o kakvoj se robi radi), te je zabranio laž i skrivanje onoga što se mora iznijeti na vidjelo, kao što Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu koji je muttefek alejhi, kaže: '**Kupac i prodavac imaju pravo izbora (pravo na povrat robe) sve dok jedan od drugog ne odu, pa ako budu iskreni Allah će im njihovu kupoprodaju blagosloviti, a ako ako slažu i pokušaju nešto da sakriju, blagoslov će nestati.**' A Allah Uzvišeni veli: *O vjernici, dužnosti prema Allahu izvršavajte, i pravedno svjedočite! Neka vas mržnja koju prema nekim ljudima nosite nikako ne navede da nepravedni budete! Pravedni budite, to je najbliže čestitosti.*“⁴

Zabranjeno je lagati i kada je u pitanju prepričavanje snova

To znači da određena osoba sanja nešto ili ne sanja ništa, a zatim kada osvane priča i izmišlja ono što nije sanjala.

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko bude pričao lažne snove, zadužit će se da na čvor sveže dva zrna ječma na Sudnjem Danu, što neće moći učiniti, ko bude prisluškivao razgovor ljudi koji to ne žele, na Sudnjem Danu u uši će mu se nasuti olovo; ko**

¹ Tariku-l-hidžretejni, str.169.

² Bilježi Muslim, br. 106.

³ Bilježe Buharija, br. 1973., i Muslim, br. 532.

⁴ Minhadžu-s-sunneti, 1/16.

bude nacrtao lik (sliku), biti će kažnjen i naredit će mu se da u nju udahne dušu, ali to neće moći učiniti.¹

Imam el-Munavi, tumačeći ovaj hadis veli: „Biće mu naređeno da sveže dva ječmena zrna, a to je nemoguće učiniti, pa će zbog toga biti kažnjavan, sve dok to ne učini, ali neće to moći učiniti. Kao da se ovim kazalo da će biti zadužen nečim što ne može, pa će zbog toga biti kažnjavan. Ovim se želi kazati da će se on zbog tog postupka stalno kažnjavati. U ovome hadisu je spomenut ječam (*eš-še'ir*) a ne nešto drugo iz razloga što u snovima čovjek ima određene osjećaje (*eš-šu'ur*), a *eš-še'ir* i *eš-šu'ur* su riječi koje su derivirane iz istog korijena. Žestina ove kazne za onoga ko izmišlja svoje snove je u odnosu na žestinu onoga ko laže u javi veća, pa čak i ako laž na javi može dovesti do ubistva ili izvršavanja šerijatske sankcije, jer je izmišljanje snova laž na Allaha Uzvišenog, a snovi su jedan dio vjerovjesništva, a ono što je njegov dio, to je od Allaha Uzvišenog. Laž na Stvoritelja ružnija je od laži na stvorenje“²

Zabrana prenošenja i pričanja svega što se čuje

Hafs b. Asim prenosi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao: „**Dovoljno je čovjeku laži da prenosi sve što je čuo.**“³

Tumačeći ovaj hadis, imam Nevevi kaže: „Značenje ovog hadisa i drugih predaja vezanih za poglavlje je: Čovjek ne treba da priča i da prenosi sve što čuje, jer ono što čuje nekada biva istina, a nekada laž. Tako da, ukoliko bude prenosio sve što je čuo, neminovno je da će prenijeti laž i ono što se nije desilo. Već smo spomenuli da pravac sljedbenika istine ukazuje da je laž prenošenje nečega onakvim kakvo ono nije, a da bi se nešto nazvalo neistinom nije uslov da bude preneseno namjerno, nego je laž čak i ono što je preneseno nenamjerno, s tim što onaj ko nešto prenese nenamjerno nema grijeha.“⁴

Pričanje laži u šali

Neki ljudi misle da je laž dozvoljena ako se radi o šali i to je jedno od opravdanja onih koji smatraju da je prvoaprilska šala dozvoljena. Ovakvo je mišljenje očita greška i takvo nešto nema osnove u našoj čistoj vjeri, jer je laž zabranjena bez obzira da li onaj ko je prenosi bio ozbiljan ili ne. Laž u šali zabranjena je kao i laž u drugim situacijama.

¹ Bilježi Buharija, 6635.

² *Fejdu-l-kadir*, 6/99.

³ Bilježi Muslim, br. 5.

⁴ *Šerhu Muslim*, 1/75.

Ibn Omer prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ja govorim istinu čak i kada se šalim.**“¹

Ebu Hurejre prenosi da su neki ashabi kazali Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: „**Ti se sa nama šališ?**“ A Poslanik im je kazao: '**Da, ali ja i tada govorim samo istinu.**“²

Abdurrahman b. Ebi Lejla kazuje: „**Pričali su nam ashabi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da su oni jedne prilike bili na putovanju, pa je jedan od njih zaspao, a oni su mu (šaleći se) uzeli strijelu. Kada se probudio uplašio se, a oni su se smijali. On upita: Šta vas je nasmijalo? Oni rekoše: Ništa, osim što smo ovom čovjeku uzeli strijelu, pa se on uplašio. Tada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Nije dozvoljeno da musliman plaši muslimana.**“³

Prenosi Abdullah b. Saib b. Jezid od svoga oca, od djeda da je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako je kazao: „**Neka niko ni u šali ni u zbilji ne uzima stvari svoga brata, a ako neko uzme pa čak i štap svoga brata, neka mu ga vrati.**“⁴

Korištenje laži prilikom igranja sa djecom

Čovjek treba da se čuva laganja i u ovakvim prilikama jer i ta vrsta laži se zapisuje i čovjek će bit odgovaran. Na opasnost ovoga upozorio je i Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kao što se spominje u hadisu u kojem Abdullah b. Amir veli: „Jednog dana dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio u našoj kući, majka me je pozvala, i kazala: 'Dođi da ti dadnem nešto.' Tada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: 'Da li mu stvarno želiš nešto dati?' Ona reče: 'Dat ću mu hurmu.' Tada joj je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: 'Da mu nisi dala, to bi ti se upisalo kao laž.'“

¹ Bilježi Taberani u djeu *El-Mu'džemu-l-kebir*, 12/391., a hadis je dobrim ocijenio imam Hejsemi u djelu *Medžme'u-z-zevaidi*, 8/89., dok ga je vjerodostojnim ocijenio šejh Albani, kao što se navodi u djelu *Sahihu-l-džami'*, br. 2494.

² Bilježi Tirmizi, br. 1990., i veli: „Ovaj hadis je hasen sahih.“ Sličan hadis se nalazi i u Taberanijevom *El-Evsatu*, 8/305., a dobrim ga je ocijenio imam Hejsemiu u djelu *Medžme'u-z-zevaid*, 9/17.

³ Bilježe Ebu Davud, br. 5004., i Ahmed, br. 22555., i ovo je njegova verzija. A hadis je ispravnim ocijenio šejh Albani u djelu *Sahihu-l-džami'*, br. 7658.

⁴ Bilježe Ebu davud, br. 5003., i Tirmizi, br. 2160., kao skraćenu verziju, a hadis je dobrim ocijenio šejh Albani u djelu *Sahihu-l-džami'*, br. 7578.

Ebu Hurejre prenosi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je: „**Ko dijete pozove kako bi mu dao nešto, pa mu ništa ne dadne, računa mu se kao da je slagao.**“¹

Korištenje laži kako bi se neko nasmijao

Muavija b. Hajdeh prenosi da je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: „**Teško onome ko laže da bi nasmijao ljude, teško njemu, teško njemu.**“²

Kazna za laž

Allah Uzvišeni je onima koji lažu zaprijetio i na ovome, a i na budućem svijetu i upozorio ih je na posljedice koje laž proizvodi, a neke od njih su:

Licemjerstvo u srcu

Allah Uzvišeni veli: ***I nadovezao im je On na to pritivornost u srcima njihovim sve do dana kada će pred Njega stati, zato što se onoga što su Allahu obećali ne pridržavaju i zato što stalno lažu.*** (Et-Tevbe, 77)

Abdullah b. Mesud kaže: „**Računajte licemjerom onoga ko ima tri svojstva: kada govori laže, kada obeća ne ispuni i kada mu se nešto povjeri on to iznevjeri...**“, a zatim je kazao: citirao je ovaj ajet: Ima ih koji su se obavezali Allahu: Ako nam iz obilja Svoga dade...do riječi:...pritivornost u srcima njihovim....do riječi: i zato što stalno lažu.“³

Laž vodi u grijehenje i Vatru

Abdullah b. Mes'ud prenosi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao: „**Iskrenost vodi u dobročinstvo, a dobročinstvo vodi u Džennet. Čovjek će govoriti istinu sve dok kod Allaha ne bude upisan kao iskrena osoba. Laž je grijeh, a grijeh vodi u Vatru. Čovjek će lagati, sve dok kod Allaha ne bude upisan kao lažov.**“⁴

Imam San'ani veli: „Ovaj hadis ukazuje da iskrenost postaje lična osobina čovjeka koji se trudi da govori samo istinu, dok laž postaje osobina čovjeka koji se trudi da govori laž, i da se vježbanjem i trudom stiču svojstva dobra, odnosno zla. Hadis također govori o važnosti iskrenog govora, te da je on jedan od uzroka koji čovjeka vode ka Džennetu, dok je laž jedan od

¹ Bilježi Ebu Davud, br. 4991., a hadis je dobrim ocijenio šejh Albani u djelu *Sahihu-l-džami'*, br. 1319.

² Bilježe Tirmizi, br. 235., i kaže da je hadis dobar, i Ebu Davud, br. 4990.

³ Bilježi Ibn Ebi Šejbe u *Musannefu*, 6/125.

⁴ Bilježe Buharija, br. 5743., i Muslim, br. 2607.

uzroka koji ga vode ka Vatri. Ovo je ono što čeka iskrenog, odnosno lažova na onome svijetu, mimo ovog. Na ovome svijetu iskrena osoba bude prihvaćena kod ljudi, oni prihvataju njeno svjedočenje i vole je slušati, za razliku od lažova kojeg niko ne voli.“¹

Svjedočenje lažova se ne prihvata

Ibnul-Kajjim veli: „Najveći uzrok zbog koga se nečije svjedočenje, fetva ili predaja ne prihvata jeste laž. Jer, laž je svojstvo iskvarenosti onoga čime se svjedoči, daje fetva i prenosi. Svjedočenje i prenošenje predaje od strane lažova ima status onoga ko tvrdi da je vidio mlađak, a slijep je ili onoga ko tvrdi da je čuo nešto, a gluh je. Svjedočenje jezika koji se koristi lažima, ne samo da ima status tjelesnog organa koji je neupotrebljiv nego je takav jezik štetniji, jer najveću štetu može da napravi jezik koji se služi lažima.“²

Lažov će imati crno lice i na ovome, a i na onome svijetu

Allah Uzvišeni veli: *Na Sudnjem danu vidjećeš pocrnjela lica onih koji su o Allahu laži govorili.* (Ez-Zumer, 60.)

Ibnu-l-Kajjim veli: „Jedan od znakova na Sudnjem danu koji će posjedovati lažovi na Allaha i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jeste i crnilo na njihovim licima. Laž ima veliki uticaj na crnilo lica, koje obavije lice lažova, tako da ga vidi svaki iskren čovjek, i vidi znakove laži na njegovom licu. Iskrenog čovjeka Allah opskrbi dostojanstvom i poštovanjem, pa ga ljudi uvažavaju i vole. Dok lažovu Allah dadne poniženje, pa kada ga ljudi vide, zamrže ga i ne uvažavaju. A Allah uputu daje.“³

Lice lažljivca će se željeznom kukom zakačiti i poderati na komadiće i rastrgnuti njegov nos i njegove oči do potiljka

Prenosi Semure bin Džundub da je Resulullah sallallahu alejhi ve sellem, često govorio ashabima: „**Ko je od vas noćas nešto sanjao?**“, pa je neko, ako je sanjao, pričao svoj san, a on bi dodao: „**Mašallah, što Allah hoće to biva.**“ To popodne nam je ispričao: „**Sanjao sam sinoć kako su mi došla dva čovjeka, koji su baš meni poslani, pa su mi rekli: 'Pođi sa nama.' Išli smo tako dok nismo došli do čovjeka koji leži na potiljku, a drugi je stajao iznad njega sa željeznom kukom, pa bi kukom zakačio jednu stranu njegovog lica, poderao je na komadiće i rastrgnuo do potiljka njegov nos i njegove oči. Zatim bi to isto uradio sa drugom stranom lica.**

¹ *Subulu-s-selam*, 2/687.

² *I'alamu-l-muveki'in*, 1/95.

³ *I'alamu-l-muveki'in*, 1/95.

Tek što to uradi prva strana dođe u prvobitni položaj i onda ponavlja istu radnju.' Rekao je Resulullah, salallahu alejhi ve sellem: 'A ja sam rekao: 'Subhanallah, šta je sa ovom dvojicom?' A oni su kazali: 'Produži dalje.'“ U nastavku hadise se navodi tumačenje ovoga od strane meleka: 'A što se tiče čovjeka kojem se rascjepljuju čeljusti on je lažljivac koji je lagao i prenosio laži dok njima nije napunio svijet.’“¹

Izreke učenjaka iz prvih generacija o lažnom govoru

Abdullah b. Mes'ud veli: „Neki ljudi se trude da govore istinu tako da dođu na stepen da u njihovom srcu nema mjesta za laž ni koliko trun, dok neki ljudi lažu do te mjere da dođu na stepen da u njihovom srcu nema mjesta za istinu ni koliko trun.“

Također se od njega prenosi da je kazao: „Nije ispravno lagati niti u zbilji, a niti u šali“, a zatim je citirao ajet: ***Bojte se Allaha i družite se sa iskrenima.***

Ebu Bekr veli: „Čuvajte se laži jer ona udaljava od vjerovanja.“

Sa'd b. Vekkas kaže: „Može se desiti da vjernik uradi sve, osim da prevari i da slaže.“

Omer veli: „Bit vjerovanja se neće postići sve dok se ne ostavi laž pa makar i u šali.“²

Dozvoljena laž

Laž se može koristiti u tri situacije: u ratu, da bi se pomirile dvije zavađene strane i bračnim drugovima kako bi se povećala ljubav među njima.

Ummu Kulsum bint Ukbe prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Nije lažov onaj ko želi da pomiri ljude, prenoseći i govoreći ono što je dobro.“³

Esma bint Jezid prenosi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao: „Laž nije dozvoljena osim u tri slučaja: osim ako se radi da se jedno od supružnika učini zadovoljnim, u ratu, i da se pomire ljudi.“⁴

Prvoaprilska šala (laž)

Tačan datum kada se prvi put govorilo o aprilskoj šali je nepoznat, pa zbog toga postoje različita mišljenja:

¹ Bilježi Buharija, br. 5745.

² Bilježi Ibn Ebi Šejbe u *Musannefu*, 5/235-236.

³ Bilježe Buharija, br. 2546., i Muslim, br. 2605.

⁴ Bilježi Tirmizi, br. 1939., a hadis je dobrim ocijenio Albani u djelu *Sahihu-l-Džami'*, br. 7723.

Neki kažu da se prvi put o tome govorilo u vremenu kada se počeo proslavljati dolazak proljeća, 21. marta, kada je ista dužina dana i noći.

Neki smatraju da se ovakvo nešto prvi put pojavilo u Francuskoj, 1564. godine, kada se počelo oslanjati na novi uspostavljeni kalendar. Osoba koja je odbila da se oslanja na ovaj novi kalendar, bila je predmet ismijavanja prvog dana mjeseca aprila.

Neki pak smatraju da korijeni ove prvoaprilске šale sežu do starih vremena i paganskih običaja koji su bili povezani sa proslavom prvih dana proljeća i ostacima paganskih rituala.

Kaže se da je lov u nekim zemljama, početkom sezone lova bio neuspješan, u većini slučajeva, pa je to bilo pravilo tim lažima koje su se izmišljale početkom aprila.

Aprilska riba je naziv kojeg upotrebljavaju neki zapadnjaci, a razlog zašto je ovaj događaj nazvan ovim imenom jeste što Sunce tog dana prelazi iz sazvežđa ribe ili zato što je riječ riba (poisson) iskrivljena, te da se zapravo radi o riječi kazna ili bol (passion) koja ima veze sa, kako tvrde kršćani, boli i kaznom koju je prvog aprila pretprio Isa, alejhisselam.

Ovaj dan se kod nevjernika još naziva i danom svih bezumnika, kao što to kažu Englezi. Nazvan je ovim imenom zbog toga što ljudi povjeruju u ono što im se kaže tog dana, pa zbog toga budu ismijavani.

Prva šala (laž) koja se vezuje za ovaj dan je spomenuta u magazinu *Drake*. Naime, spominje se da je 2. Aprila, 1968., ovaj magazin objavio vijest o tome da je grupa ljudi dobila poziv da 1. aprila u londonskom tornju posmatra sapiranje crne boje (sa crnaca).

Jedan od najpoznatijih događaja u Evropi koji se vezuju za prvi april jeste događaj kojeg na kraju marta 1746. spominje engleski časopis *Eivind Star*. Oni su objavili da će se sutradan, te godine, dakle, prvog aprila održati opća izložba magaraca, pa su ljudi tog dana pohrlili kako bi gledati ovu izložbu. Kada su se okupili, proteklo je mnogo vremena, a niko se nije pojavio, tako da je izgledalo kao da su ovi ljudi magarci koji su se okupili.¹

Govoreći o temeljima prvoaprilске šale, neki su kazali: „Mnogi od nas kada dođe prvi april iskoriste tu priliku kako bi iznijeli određenu lažnu šalu, ali koliko nas zna skrivenu i gorku stvarnost koja se krije iza ovoga.

Kada su muslimani vladali Španijom prije otprilike hiljadu godina imali su moć i snagu kojoj se nije moglo suprotstaviti. Međutim, kršćani su i pored toga imali za cilj da u potpunosti unište islam, i dio tog cilja im se ostvario.

Pokušavali su tada više puta da dokrajče islam u Španiji, ali im to nije polazilo za rukom. Pokušavali su i pokušavali, ali nisu uspjevali. Poslije su

¹ Pogledati: Nastanak i islamski stav o prvoaprilskoj šali, autora dr. Asima b. Abdullaha Karjutija.

poslali svoje špijune da posmatraju koji je to razlog muslimanske snage, pa su uvidjeli da je glavni uzrok njihova bogobožnost.

Kada su kršćani otkrili tajnu muslimanske moći poduzeli su sve mjere kako bi oslabili muslimane, a jedna od strategija im je bila besplatno slanje alkohola i duhana u Španiju.

Ovo je uzrokovalo da vjerovanje muslimana oslabi u njihovim srcima, posebno u mlađim generacija. To je rezultiralo da kršćani zauzmu cijelu Španiju nakon što je ona pod upravom muslimana bila osam stotina godina. Muslimani su izgubili i posljednji grad u Španiji, Granadu, a to se desilo prvog aprila, a oni su to nazvali aprilskom prevarom muslimana (APRIL FOOL).

Međutim, ovaj stav o nastanku prvoaprilske šale je slab i nema svoje utemeljenje u historiji.

Od te godine do današnjih dana oni obilježavaju taj dan i muslimane smatraju bezumnicima. I ne samo da vojnike koji su branili Granadu smatraju bezumnicima, nego se to odnosi i na cijeli muslimanski ummet. Obilježavanje takvih prilika i pojava samo je vid neznanja. Slijepo slijeđenje zapadnih (kršćanskih) trendova, bez imalo razmišljanja je samo vid bezumnosti nekih od nas. Kada bismo ovo znali ne bismo nikada obilježavali dan našeg poraza. Nakon što smo spoznali stvarnost svega ovoga, moramo odlučiti da taj dan nećemo obilježavati ničim. Moramo uzeti pouku iz događaja u Španiji, te se vratili slijeđenju izvornog islama i ne bismo dopustili da ikada naše vjerovanje doživi slabost.

Nas toliko i ne zanima kako je nastala prvoaprilska šala koliko nas zanima islamski stav o laganju. Ono što sa sigurnošću tvrdimo jeste da ova pojava nije postojala u ranijim periodima islama i da nije došla od muslimana, nego od njihovih neprijatelja. Mnoge su laži koje se šire tog dana. Dešavalo se da čovjek bude (lažno) obaviješten o smrti svojih roditelja ili supruge, pa to bude uzrokom njegove smrti. Neki budu obaviješteni o otkazu na poslu ili o požaru koji se pojavio (u njemu bitnom mjestu), pa se zbog toga razbole.

Neki ljudi budu obaviješteni da su ih njihovi supružnici prevarili što dovede do ubistva ili razvoda.

Postoje i mnoge druge priča i kazivanja koja su laž, što je zabranjeno i vjerom i razumom, te koje ne priliče da se čine.

U svakom slučaju mi znamo da je laž islamom zabranjena pa makar se radilo i o šali, i da je zabranjeno plašiti muslimana u bilo kojoj situaciji.

Dakle, islam kao vjera vodi brigu o ljudima, njihovim stanjima i pravima. Allah uputu daje.

U ovom članku autor objašnjava propis laži u islamu, zatim porijeklo aprilske šale, neke događaje vezane za nju, i zaključuje sa propisom aprilske šale koju praktikuju mnogi muslimani.